

از «حق دانستن» خود در ایران استفاده کنید تا از مسائل محیط زیستی آگاه شوید

قانون «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» در سال ۱۳۸۸ تصویب و در سال ۱۳۹۳ اجرایی شد. طبق این قانون، شما حق دارید از نهادهای عمومی درخواست اطلاعات کنید و آن‌ها موظف هستند، به جز در موارد خاص و محدود، این اطلاعات از قبیل فعالیت‌ها و تصمیمات مقامات دولتی، بودجه سازمان حفاظت محیط زیست، پروژه‌های مقامات محلی و غیره را در اختیار شما قرار دهند. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد ارائه درخواست، به راهنمای عمومی آرتیکل ۱۹ مراجعه کنید.

تیر ۱۳۹۹

مقامات شهروندان را تشویق می‌کنند
راجع به محیط زیست درخواست
ارائه کنند

چه کسی می‌تواند درخواست اطلاعات کند؟

تمام شهروندان ایرانی و اشخاص حقوقی (حتی موسسات عمومی) حق دسترسی به اطلاعات دارند. یعنی روزنامه‌نگاران، گروه‌های محیط زیستی، دانشگاهیان، کنشگران مدنی و شهروندان ذینفع همه می‌توانند درخواست اطلاعات دهند. اخیراً مقامات دولتی مشخصاً شهروندان را تشویق کرده‌اند تا در رابطه با مسایل محیط زیستی درخواست اطلاعات دهند.

چه نوع اطلاعاتی را می‌توان درخواست کرد؟

شما می‌توانید هر نوع اطلاعاتی که در اختیار نهادهای عمومی باشد را درخواست کنید برای مثال جواز ساخت، ارزیابی تاثیرات محیط زیستی، نسخه قراردادها، گزارش‌های چاپ‌شده و نشده، ایمیل‌ها، مجموعه داده‌ها در مورد آلودگی‌های محیطی، یا خلاصه پروژه‌ها. این اطلاعات، مادامی که ثبت شده باشد، می‌تواند به هر شکلی باشد از جمله سند کتبی، فایل‌های سمعی بصری، تصاویر و داده‌ها به شکل فیزیکی یا الکترونیکی.

هر نوع اطلاعات از نهادهای عمومی
به هر شکلی که باشد، به شرطی که
ثبت شده باشد

ارائه درخواست نیاز به دلیل حقوقی
ندارد

آیا لازم است برای دریافت اطلاعات دلیل قانونی ارائه کنید؟

نه. بر اساس قانون، شما ملزم به ارائه دلیل قانونی برای درخواست اطلاعات نیستید. بنابراین لازم نیست نشان دهید که به طور مستقیم تحت تاثیر پروژه‌ای هستید یا با آسیب‌های محیط زیستی مواجهید. در واقع، بر اساس ماده ۷ قانون: «مؤسسه عمومی اجازه ندارد از متقاضی دسترسی به اطلاعات هیچ‌گونه دلیل یا توجیهی جهت تقاضایش مطالبه کند.»

نهادهای تحت پوشش این قانون

این قانون تمام سازمان‌ها و نهادهای وابسته به حکومت (به معنای عام کلمه) از جمله قوای سه‌گانه مجریه، مقننه و قضائیه و همچنین نهادهای وابسته به آن‌ها و نهادهایی چون استان‌داری‌ها و شهرداری‌ها را در برمی‌گیرد. نهادهای خصوصی از جمله شرکت‌ها و سازمان‌های غیردولتی که خدمات عمومی ارائه می‌کنند نیز مشمول این قانون می‌شوند. هرچند قابلیت اجرای این قانون در رابطه با نهادهایی که زیر نظر مستقیم رهبر جمهوری اسلامی قرار می‌گیرند، با محدودیت‌هایی روبه‌رو است.

تمام نهادهای عمومی و همچنین نهادهای خصوصی که خدمات عمومی ارائه می‌کنند

قوه مجریه
قوه مقننه
قوه قضائیه

ارتباط این قانون با محیط زیست چیست و می‌تواند چه کمکی به آن کند؟

قانون «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» ایران به شهروندان این حق را می‌دهد که بدانند مسئولین دولتی به چه شکل بودجه را خرج می‌کنند، خدمات را چگونه مدیریت می‌کنند و چگونه تصمیم می‌گیرند. به عنوان مثال، درخواست اطلاعات در مورد طرح ساخت یک سد جدید می‌تواند شامل این موارد باشد:

- چه مقدار بودجه برای حل مشکلات ناشی از گل و لای کنار گذاشته شده؟
- این پروژه از لحاظ ارزیابی تاثیرات محیط زیستی چه نمره‌ای کسب کرده؟
- چه پروتکل‌های ایمنی در نظر گرفته شده است؟

این قانون باعث می‌شود نهادهای عمومی پاسخگو باشند

موضوعاتی که اطلاعات مرتبط با آن‌ها می‌تواند مورد درخواست قرار گیرد، نامحدود است. افراد یک جامعه حق دارند چنین اطلاعاتی را از مسئولین محیط زیستی خود مطالبه کنند. استفاده از این حق به مردم کمک می‌کند تا مسئولین دولتی و سازمان‌های وابسته به دولت را در مورد پروژه‌هایی که بر محیط زیست تاثیر می‌گذارند پاسخگو نگاه‌دارند و آن‌ها را وادار به انجام اقدامات بیشتر برای بهبود محیط زیست کنند.

قوانین و مقررات ایران حق بر محیط زیست سالم را یک حق عمومی می‌دانند. بنابراین مسائلی که بر محیط زیست تاثیر می‌گذارند در اصل حق عمومی مردم و نفع عمومی را در برمی‌گیرد. تضمین این حق در قانون به این معنی است که دولت و مسئولین تعهد و مسئولیت دارند تا از این حق محافظت کرده و زمینه برخورداری از آن را فراهم کنند.

همچنین، بر اساس ماده ۵ قانون «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات»، تمام قوانین و تصمیماتی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر نفع عمومی یا حق شهروندان تاثیر می‌گذارد، صرف نظر از اینکه در چه سطحی تصویب یا گرفته شده‌اند، باید منتشر شده و در اختیار عموم قرار گیرند.

نکات بالا، در کنار قانون «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» این امکان را به شما می‌دهد که در مورد مسائل محیط زیستی تقاضای شفافیت کنید، چرا که به محض اینکه کسی از منافع عمومی صحبت کند، شما حق دارید از مسائل آگاه شوید.

چگونه درخواست اطلاعات

چند راه مختلف برای ارائه درخواست وجود دارد:

- استفاده از درگاه اینترنتی رسمی آزادی اطلاعات: <http://foia.iran.gov.ir>
- تسلیم اینترنتی فرم از طریق وبسایت موسسه مورد نظر (یا سایر راه‌های تماس اینترنتی)
- ارسال با پست
- درخواست حضوری با مراجعه به واحد اطلاع‌رسانی نهاد مورد نظر

برخی اطلاعات شخصی از جمله نام، شماره کارت ملی یا شماره ثبت رسمی (برای شخصیت‌های حقوقی)، نشانی و شماره تلفن ایرانی برای ارائه درخواست لازم است. برای ثبت نام در دولت الکترونیک باید از کد ملی‌تان استفاده کنید.

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مدیریت درگاه اینترنتی برای ارائه و دریافت درخواست‌ها و ارائه شکایات را به عهده دارد. این درگاه اینترنتی قرار است پلتفرم اصلی برای متقاضیان جهت درخواست اطلاعات باشد و در حال حاضر با بسیاری نهادهای عمومی از جمله سازمان حفاظت محیط زیست و ۳۰ نهاد محلی دیگر تحت پوشش آن در ارتباط است.

<http://foia.iran.gov.ir>

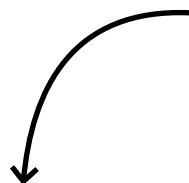
برای دریافت اطلاعات باید چقدر صبر کنید؟

نهادهای عمومی و خصوصی باید ظرف ده روز کاری به درخواست‌ها پاسخ دهند. نهادها موظفند که هنگام تشخیص این‌که با چه سرعتی به درخواست‌ها پاسخ می‌دهند، فوریت و ضرورت درخواست را در نظر بگیرند.

در نتیجه، پاسخ به درخواست‌ها ممکن است سریع‌تر از ده روز باشد. نهادهای عمومی باید بلافاصله رسید کتبی یا الکترونیکی حاوی تاریخ و شماره درخواست را به متقاضی ارائه کنند. درخواست را می‌توان از طریق درگاه اینترنتی ردگیری کرد.

نهادها باید به یکی از چهار شیوه، حسب درخواست متقاضی، به درخواست پاسخ دهند:

- پاسخ اینترنتی از طریق نشانی ایمیل داخلی متقاضی
- پاسخ اینترنتی از طریق شماره پرونده ملی متقاضی
- پاسخ به صورت کتبی به نشانی و کد پستی ارائه شده توسط متقاضی
- پاسخ به صورت کتبی و حضوری

هزینه

دسترسی به اطلاعات باید به صورت رایگان فراهم شود. اما ممکن است برخی درخواست‌ها هزینه‌هایی دربرداشته باشد. نهادهای اجرایی می‌توانند درآمدهای حاصل از فروش انتشارات و نرم‌افزارها را، به شرط اینکه این تعرفه‌ها به تایید کمیسیون رسیده باشد، صرف پوشش هزینه‌های خدمات کنند. سایر نهادها نیز اجازه دارند برای خدمات‌شان تقاضای هزینه کنند. اما تاکنون بیشتر درخواست‌ها بدون دریافت هزینه پاسخ گرفته‌اند.

بیشتر درخواست‌ها باید رایگان انجام شوند

استثنائات این قانون کدامند؟

قانون هفت استثنا بر ارائه اطلاعات تعیین کرده است. خودداری از ارائه کردن اطلاعات در صورتی مجاز است که اطلاعات مربوط به موارد زیر باشد:

- اسرار دولتی (چنانکه در قانون اسرار دولتی سال ۱۳۵۳ تعیین شده)
- حفظ حریم خصوصی
- حمایت از سلامتی و اطلاعات تجاری
- امنیت و آسایش عمومی
- پیشگیری از جرائم یا کشف آن‌ها، بازداشت یا تعقیب مجرمان
- بازرسی و جمع‌آوری مالیاتی یا هزینه‌های حقوقی
- اعمال نظارت بر مهاجرت به کشور

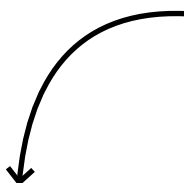
این استثناها مطلق نیستند. خیلی از آن‌ها نهادها را ملزم می‌دارند نوعی اضرار به نهاد یا منافع سابیرین را نشان دهند.

مهم است توجه داشته باشید که استثنائات هفتگانه فوق در مواردی که درخواست شما منجر به برملا شدن مخاطرات زیست‌محیطی یا تهدیدی برای بهداشت عمومی شود، اعمال نمی‌شود.

در موارد زیر نیز رد درخواست ممکن است:

- وقتی نهادی درخواست را ناکامل بداند یا اطلاعات کافی در درخواست ارائه نشده باشد. در چنین مواردی متقاضی می‌تواند با تسلیم درخواست دیگری اطلاعات ناقص را تکمیل کند.
- متقاضی اسناد یا اطلاعاتی را درخواست کرده که علناً منتشر شده و از طریق وبسایت نهاد قابل دسترسی است. البته اطلاعات منتشر شده باید دقیقاً اطلاعات درخواستی شما باشد، نه چیزی مشابه یا ناقص‌تر از درخواست شما.

نظارت بر ورود مهاجرین به کشور

اگر درخواست شما برای دریافت اطلاعات رد شد چه؟

اگر درخواست اطلاعات رد شود، نهاد مربوطه باید دلایل قانونی این تصمیم را به متقاضی ارائه کند.

شما حق تقاضای تجدیدنظر دارید. اگر فکر می‌کنید رد درخواست شما مغایر با قانون بوده است، می‌توانید از کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تقاضای تجدیدنظر کنید. ارائه شکایت از طریق دولت الکترونیک و یا طرح مستقیم آن کمیسیون نیز ممکن است.

تلفن دبیرخانه: ۰۲۱۸۸۷۱۴۸۴۳

نمابر (فاکس): ۰۲۱۸۸۷۱۵۳۱۶

ایمیل: commission@iran.ir

از مراجع قضایی هم می‌توان تقاضای تجدیدنظر کرد. طبق قانون اساسی ایران و قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، شکایت علیه نهادهای دولتی از جمله کمیسیون اطلاعات را می‌توان به دیوان عدالت اداری در ایران ارائه کرد. ارائه شکایت از طریق مراجعه حضوری یا اینترنتی و یا از طریق پلتفرم قوه قضائیه به نشانی adliran.ir نیز ممکن است. این وبسایت همچنین نشان می‌دهد که چطور می‌توانید تقاضای خود را تسلیم دیوان عدالت اداری کنید:

<https://divan-edalat.ir/show.php?page=documents>

اگر درخواست شما برای دریافت اطلاعات رد شد چه؟

نهادهای عمومی و خصوصی باید فعالانه و بدون دریافت درخواست، اطلاعاتی راجع به فعالیت‌های خود منتشر کنند. از جمله اطلاعاتی در مورد:

- وظایف و تعهدات قانونی
- قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت‌های نهاد
- نمودار سازمانی و مسئولیت‌های هر سمت درون نهاد تا پایین‌ترین سطح
- فهرست کامل مدیران
- فهرست تمام نهادهای ذیل و فوق و راه‌های دسترسی به آن‌ها
- صفحه‌ای که امکان اعتراض به فعالیت‌های نهاد را فراهم می‌کند
- آگهی‌های مزایده‌ها و مناقصه‌های به روز شده

آیین‌نامه اجرایی سال ۱۳۹۳ فهرست کاملی از اطلاعاتی که نهادها موظفند در وبسایت خود منتشر کنند در بردارد.

برخی قوانین خاص مربوط به محیط زیست نیز نهادها را موظف به انتشار برخی اطلاعات می‌کنند. وظیفه قانونی انتشار اطلاعات حق شما به دسترسی به اطلاعات را مستحکم‌تر می‌کند. به عنوان مثال براساس قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ و قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۱ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۴۳ که حفاظت از جنگل‌ها و مراتع را عهده‌دار است، تمام جنگل‌ها و مراتع ملی هستند و بنابراین هر تصمیمی در مورد آن‌ها باید به صورت اعلامیه در جراید و اعلامیه‌های محلی منتشر شود. همچنین مقررات مربوط به قانون سازمان برق ایران مصوب ۱۳۴۶ و حریم خطوط هوایی انتقال و توزیع نیروی برق مصوب ۱۳۹۴، وزارت نیرو و شرکت‌های برقی را ملزم می‌کند که آغاز اجرای عملیات احداث خطوط نیروی برق را از طریق نشر آگهی در جراید و یا سایر وسایل دیگر به اطلاع برسانند (ماده ۱۱).

اطلاعاتی که دریافت می‌کنید اطلاعات عمومی است. بر اساس قوانین و استانداردهای بین‌المللی، شما باید بتوانید از آن در گزارش‌ها یا تحقیقات خود استفاده کنید. اما قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در رابطه با نشر و استفاده از اطلاعات به دست آمده از طریق درخواست اطلاعات ساکت است و تنها به شکل مبهم به قوانین و مقررات مربوطه ارجاع می‌دهد. برای محافظت از خود، به نوع درخواست اطلاعات، سازمان مورد درخواست و نحوه استفاده از اطلاعات دقت کافی کنید.

اگر نهادها از ارائه اطلاعاتی که محق به دریافت آن هستید خودداری کنند چه اتفاقی می‌افتد؟

ماده ۲۲ قانون برای نقض عامدانه مقررات این قانون توسط نهادهای عمومی از جمله محدود کردن غیرقانونی دسترسی به اطلاعات، پاک کردن یا تغییر اطلاعات و نقض مهلت‌های قانونی، جریمه نقدی بین ۳۰۰ هزار تا ۱۰۰ میلیون ریال در نظر گرفته است. شما می‌توانید از کمیسیون اطلاعات بخواهید که این جریمه‌ها را اعمال کند.

نقض این قانون با مجازات‌های مدنی همراه است

قوانین مربوط به محیط زیست ایران در مورد حق دسترسی به اطلاعات چه می‌گوید؟

بر خلاف اکثر کشورها، قوانین محیط زیست ایران به طور مشخص و صریح حق دسترسی به اطلاعات را به رسمیت نمی‌شناسند. البته قوانین دیگر ایران تاحدی این تعهد را، خصوصاً در امور مربوط به مسائل محیط زیستی به طور مشخص متذکر می‌شوند. قوانین و مقرراتی که حقوق محیط زیستی را حقوق عمومی تلقی می‌کنند دلیل محکمی برای لزوم شفافیت و حق دسترسی به اطلاعات مربوط به مسائل محیط زیستی در ایران بنا می‌نهند.

قوانین مربوط به محیط زیست ایران

قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب سال ۱۳۵۳ که چارچوب اصلی مبنای حفاظت محیط زیست کشور را بنیان می‌گذارد و همچنین قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب سال ۱۳۴۶ - که پیش از آن تصویب شده بود - در رابطه با حق مردم به عنوان ذینفعان در موارد مربوط به محیط زیست برای درخواست اطلاعات و یا توسل به دادگستری و طرح دعوی در جهت پیشگیری از تخریب محیط زیست سکوت کرده‌اند. هیچ یک از این قوانین اشاره‌ای به حق مردم برای طرح دعوی در رابطه با قوانین یا سیاست‌های اجرایی که مخل به حقوق عمومی آن‌ها است و حق مطالبه ابطال چنین قوانین یا سیاست‌هایی از دادگاه صالح نمی‌کند.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

قانون اساسی ایران، در بخش حقوق ملت، به حق بر محیط زیست سالم مستقیماً اشاره نکرده است اما اصل ۵۰ این قانون به مراعات حفاظت از محیط زیست را وظیفه‌ای عمومی تلقی کرده است.

اصل ۵۰ قانون اساسی که وظیفه حفاظت از محیط زیست برای نسل امروز و نسل‌های آینده را وظیفه‌ای عمومی تلقی می‌کند، زمینه مناسبی برای وکلای محیط زیست ایران فراهم می‌کند تا در راستای حفظ منافع عمومی سیاست‌ها و پروژه‌هایی که بر محیط زیست تاثیر گذار هستند را مورد ارزیابی قرار دهند. این اصل همچنین وظیفه دولت و مسئولین برای ارائه اطلاعات مربوط به محیط زیست را پررنگ‌تر می‌کند.

قوانینی که به رسمیت می‌شناسند که حقوق زیست‌محیطی حقوق عمومی هستند

دستورالعمل نظارت و پیگیری حقوق عامه ۱۳۹۷

در یک تحول جدید، دستورالعمل نظارت و پیگیری حقوق عامه مصوب سوم بهمن ماه ۱۳۹۷ قوه قضائیه نیز در بند الف ماده ۱، صراحتاً حق بر محیط زیست سالم را از جمله حقوق شهروندی و حقوق عمومی برشمرده است. این مساله از این جهت حایز اهمیت است که میان نقض حقوق عمومی و اقدامات قضایی ارتباط ایجاد شده و همچنین سازوکارهایی برای برخورد با متخلفین در نظر گرفته شده است. لازمه اتخاذ اقدامات قضایی و اثبات نقض حقوق عمومی دسترسی به اطلاعات و مدارک لازم است.

قانون آیین دادرسی کیفری

حتا اگر قانون اساسی حقوق طبیعی مردم را به رسمیت بشناسد و از این رو حق بر محیط زیست سالم را حقی عموم بدانند، احقاق چنین حقی در دنیای واقعی نیازمند به قوانینی است که ابزار لازم برای دسترسی به چنین حقوقی را مهیا کند. قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ از جمله قوانینی است که تا حدی دسترسی به این حقوق طبیعی را میسر می‌کند. ماده ۲۲ قانون آیین دادرسی کیفری امکان اقامه دعوی در رابطه با حقوق عمومی و تعقیب متخلفان را فراهم کرده است. بر اساس ماده ۶۶، سازمان‌های مردم‌نهاد می‌توانند در زمینه‌های محیط زیست، منابع طبیعی، میراث فرهنگی، بهداشت عمومی و حقوق شهروندی اعلام جرم و طرح شکایت کیفری کنند. البته تبصره سوم ماده ۶۶، اجرای این ماده را منوط به انتشار سالانه اسامی این سازمان‌ها کرده است.

ارزیابی تاثیرات محیط زیستی

انجام ارزیابی زیست محیطی از تعهدات ایران بر اساس برنامه توسعه ملی کشور است. الزام انجام ارزیابی زیست محیطی برای اولین بار در تبصره ۸۲ قانون برنامه پنج‌ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۳ قید شد. متعاقباً الزام ارزیابی تاثیرات محیط زیستی در مصوبات شورای عالی حفاظت محیط زیست و قانون برنامه پنج‌ساله سوم (ماده ۱۰۵)، چهارم و پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مورد تاکید و توسعه قرار گرفت. در حال حاضر انجام ارزیابی تاثیرات محیط زیستی در ماده ۳۸ قانون ششم برنامه توسعه پنج‌ساله جمهوری اسلامی ایران درج شده است.

بر اساس دستورالعمل مصوب ۱۳۹۵ شورای عالی محیط زیست، ۵۵ نوع طرح و پروژه از جمله ساخت سد، نیروگاه، کارخانه فولاد و پارک‌های صنعتی مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی شده‌اند. بر اساس قوانین و دستورالعمل‌های ناظر بر ارزیابی تاثیرات زیست محیطی، طرح‌هایی که تاثیرات محیط زیستی دارند باید جزئیات ارزیابی را به اداره محیط زیست محلی و کمیته فنی که متشکل از افراد دانشگاهی متخصص و نمایندگان سازمان‌های غیردولتی است تسلیم کنند. اگرچه بر اساس این دستورالعمل‌ها دعوت برای شرکت عموم الزام قانونی نیست، ولی گزارش‌های این ارزیابی باید بر اساس قانون دسترسی آزاد به اطلاعات در دسترس عموم قرار گیرند.

نکته امنیتی

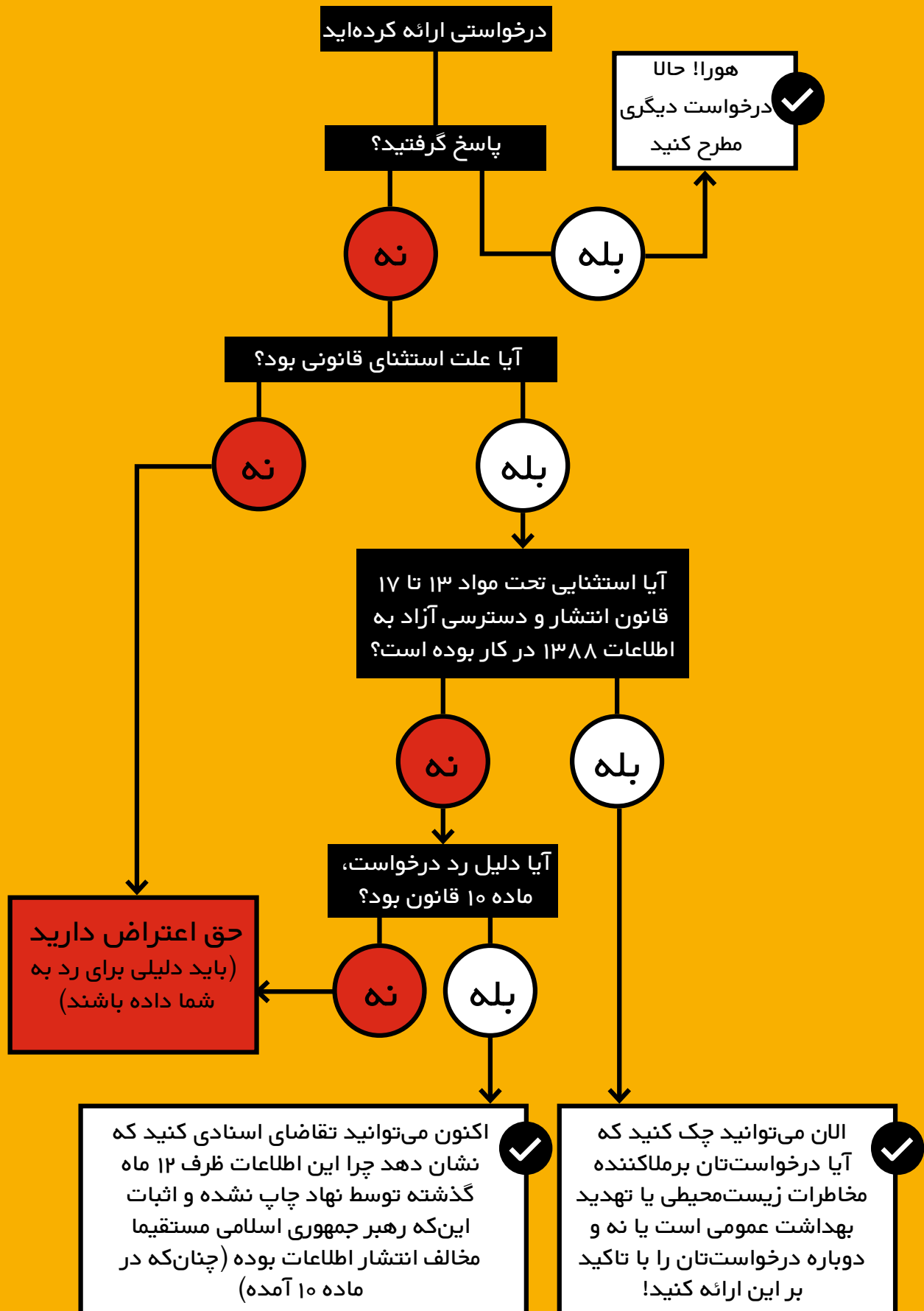
لطفاً به خاطر داشته باشید که در ایران فشار بر روی فعالیتهای متمرکز بر حفظ محیط زیست و حتی دستگیری فعالین این حوزه رو به افزایش بوده است. برای محافظت از خود، به نوع درخواست اطلاعات، هویت متقاضی و سازمان مورد درخواست دقت کافی کنید.

برای اطلاعات بیشتر به وبسایت آرتیکل ۹۱ مراجعه کنید:

- [درگاه تسلیم درخواست](#)
- [تحلیل حقوقی قانون آزادی اطلاعات در ایران](#)
- [راهنمای عمومی ارائه درخواست در ایران](#)

اگر درخواست شما رد شود چه گزینه‌هایی دارید؟

مطالعه موردی

داشته باشد. او تاکید می‌کند که طبق «قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات»، اطلاعاتی که مربوط به خطرات محیط زیستی یا تهدیدات سلامت عمومی می‌شود باید منتشر شوند. او پاسخی دریافت نمی‌کند.

جمشید از طریق وبسایت سازمان محیط زیست ایران شکایتی رسمی تسلیم می‌کند و می‌گوید که گزارش ارزیابی سانسور شده دریافت کرده است. او همچنین استشهاد محلی و گزارش‌های پزشکی ساکنین را به همراه شکایت رسمی ارائه می‌دهد. او یک هفته بعد مطلع می‌شود که اداره محیط زیست استان سمنان از شهرداری و شرکت سازنده درخواست توضیح بیشتر کرده است. جمشید با مطالعه بیشتر قوانین محیط زیستی نسبت به حقوق خود آگاه‌تر می‌شود. او از طریق «کمیسون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات»، علیه شهرداری به دلیل در اختیار نگذاشتن گزارش کامل ارزیابی ساخت شهرک صنعتی شکایت مدنی می‌کند. او به سانسور شدید در این گزارش اشاره کرده و همچنین از رعایت نکردن زمان انتظار بر اساس قانون شکایت می‌کند.

والدین جمشید در مورد تلاش پسرشان در مورد تأثیرات محیط زیستی ساخت و ساز در شهرشان با همسایگان خود صحبت می‌کنند. دیگر ساکنین شهر نیز متوجه مشکلات سلامتی که اخیراً هم‌زمان با ساخت این شهرک پیش آمده می‌شوند. آن‌ها شروع به طرح سوال از مسئولین دولتی در جلسات عمومی می‌کنند و خواستار برخورد قانونی با متخلفین می‌شوند. روزنامه‌های محلی و وبلاگ‌نویسان متعددی راجع به این مشکل می‌نویسند.

سازمان حفاظت از محیط زیست هم بررسی خود را آغاز کرده و اعلام می‌کند که ساخت و ساز باید تا پایان تحقیقات این سازمان متوقف شود.

به دلیل فشار روز افزون ساکنین شهر، «شرکت پیمان‌کار» و ادار به توقف ادامه ساخت شهرک صنعتی می‌شود. بعد از آن، شهرداری تصمیم به ادامه سخت و ساز بدون پیمان‌کار می‌گیرد. این تصمیم با اعتراض شدید مردم و فشار مطبوعات روبرو می‌شود. از شهرداری خواسته می‌شود که پیش از ادامه ساخت، یک ارزیابی جامع از تأثیرات این پروژه بر محیط زیست منطقه انجام دهد، بلافاصله عملیات پاک‌سازی محیط را شروع کند و اطمینان حاصل کند که ساکنین متاثر از آب آلوده جبران خسارت می‌شوند.

می‌گیرد با استفاده از «قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» آگاهی بیشتری کسب کند. او با گرفتن راهنمایی از سازمان‌های حقوق بشری درخواست خود را طرح و تسلیم شهرداری و «شرکت سازندگان رستگار» می‌کند. درخواست جمشید به وضوح خواستار اطلاعات بیشتر در مورد قرارداد «شرکت سازندگان رستگار» با شهرداری سمنان است تا ببیند طرح ساخت شهرک صنعتی تا چه حد از قوانین حفاظت از محیط زیست ایران پیروی می‌کند. او همچنین از «شرکت» و شهرداری درخواست گزارش ارزیابی تأثیرات محیط زیستی این پروژه را می‌کند.

جمشید در فاصله ۱۰ روز یک سند کوتاه از شهرداری دریافت می‌کند. این گزارش ارزیابی مورد ویرایش و سانسور شدید قرار گرفته است. سه هفته بعد، «شرکت سازنده» نیز همین گزارش را برای جمشید ارسال می‌کند.

ساخت و ساز سه روز پس از درخواست جمشید آغاز می‌شود. چند روز بعد، والدین جمشید با او در تهران تماس می‌گیرند. آن‌ها می‌گویند که پیمان‌کاران «شرکت سازنده» پسماندهای خود را به شکل نامناسبی در نزدیکی سد دفع می‌کنند. ساکنین شهر به سرعت در حال مریض شدن هستند. جمشید مجدداً و به این علت که در نزدیکی آب راه‌های شهر از مواد خطرناک استفاده می‌شود، از شرکت سازنده و شهرداری درخواست اطلاعات می‌کند. جمشید می‌گوید که احتمال دارد میان افزایش مشکلات مربوط به سلامت ساکنین شهر و ساخت شهرک صنعتی ارتباطی وجود

جمشید، ۴۶ ساله، اهل سمنان و فروشنده اتومبیل است. او در حال حاضر در تهران زندگی می‌کند ولی هر زمان که بتواند، برای ملاقات والدین با به سن گذشته‌اش به سمنان سفر می‌کند. او از پیاده‌روی در باغ‌های شهری که در آن بزرگ شده لذت می‌برد. این باغ‌ها در پای کوهستان و در نزدیکی یک سد قرار دارند. مردم اطراف شهر سمنان اغلب برای استفاده از این طبیعت زیبا به شهر جمشید می‌آیند، کمی پیاده‌روی می‌کنند و سپس در نزدیکی سد پیکنیک برپا می‌کنند. ولی اخیراً یک شرکت ساخت مسکن، که طرف قرارداد شهرداری محلی است، طرحی را برای ساخت یک شهرک صنعتی در شهر پیشنهاد داده است.

ساکنین این شهر کوچک از این سرمایه‌گذاری و درآمد احتمالی برای شهرشان بسیار هیجان‌زده هستند. ولی جمشید این شرکت ساخت مسکن را از تهران می‌شناسد. او قبلاً اسم این شرکت را در اخبار مربوط به استفاده شرکت از پیمان‌کار درجه پایین که پشم شیشه را در آب‌راه‌های محلی ریخته و باعث آلودگی شده شنیده است.

جمشید متوجه می‌شود که این شرکت زیر مجموعه «شرکت سازندگان رستگار» است که با شهرداری سمنان قرارداد بسته است. او اسناد عمومی موجود را که طرح ساخت یک شهرک صنعتی نزدیک سد شهر سمنان را در برمی‌گیرد، مطالعه می‌کند. این طرح‌های اولیه فاقد ارزیابی تأثیرات محیط زیستی این ساخت و ساز هستند. جمشید تصمیم